

Til: Miljøminister og minister for ligestilling Magnus Heunicke

Dato: 3. oktober 2024

Anbefaling om ændring af råstofloven i forbindelse med sundhedsstrukturen

Kære Magnus Heunicke

I regeringsgrundlaget er det beskrevet, at der skal laves en national råstofstrategi i Danmark. Miljø- og klimaudvalget i Region Hovedstaden opfordrer regeringen til, at den nationale råstofstrategi inddrages som en del af forhandlingerne om sundhedsstrukturen, da dele af sundhedsstrukturen netop berører regionernes ansvarsområder inden for jordforurening og råstoffer¹. Vores klare anbefaling er en tværregional koordinering af råstofforsyningen snarest.

Infrastrukturplanen, udbygning af fjernvarmeforsyningen, etablering af energigårde og vindmølleparker i Danmark kræver ressourcer og ikke mindst råstoffer i form af ler, sand, sten og grus. Råstofressourcerne til den grønne omstilling kan ikke skaffes inden for hver region alene, og derfor er det vigtigt at få en samlet national råstofstrategi, der sikrer råstofforsyningen i hele Danmark.

Udfordringsbilledet

Region Hovedstaden er arealmæssigt den mindste region i landet. Den udgør kun ca. 4,6 procent af arealet i Danmark, men huser omkring 31 procent af befolkningen, hvilket gør det vanskeligt at udlægge nye råstofområder, uden at de vil ligge meget tæt på lokalbefolkningen.

¹ "Sundhed tæt på dig, del 2, Regionernes øvrige opgaver". Regeringen, september 2024.

Desuden er råstofferne i Danmark ulige fordelt. I den vestlige del af landet er der større forekomster af grovere materialer som grus og groft sand, mens der i Region Hovedstaden primært er forekomster af fintkornede materialer. De forekomster af grovkornede materialer, der indtil nu er fundet i Region Hovedstaden, er i høj grad udvundet. Det betyder, at regionen ser ind i en situation, hvor det ikke er muligt at være selvforsynende med disse råstofkvaliteter.

I Region Hovedstaden er Råstofplan 2025 under udarbejdelse, og en del af de arealudlæg, der foreslås i denne råstofplan, ligger meget tæt på landsbyer og beboelser, da de lettest tilgængelige råstofområder allerede er indvundet. Det betyder, at befolkningen, naturen og miljøet i regionen bliver belastet i urimelig grad, hvis regionen fortsat skal udlægge råstofressourcer til at dække regionens eget behov.

Behov for ændringer i råstofloven

Der er behov for, at der stilles krav til regionerne om at koordinere på tværs, så råstofressourcerne i Danmark tilgængeliggøres på en hensigtsmæssig måde på tværs af regionsgrænserne, så det nationale råstofbehov kan dækkes med materialer fra hele landet. Det betyder, at der skal stilles krav om, at der sker en gensidig planlægning og koordinering af regionernes udlæg af råstofområder i de regionale råstofplaner.

Miljø- og klimaudvalget i Region Hovedstaden vil herudover henvise til "National Råstofstrategi – Anbefalinger fra Danske Regioner og DI" fra marts 2024, hvor regionernes og DI's samlede anbefalinger til en national råstofstrategi er beskrevet.

Miljø- og Klimaudvalget opfordrer som nævnt til, at en national råstofstrategi kommer til at indgå i forhandlingerne om sundhedsstrukturen, og vi indgår gerne i en dialog om, hvordan et krav om koordinering kan implementeres.

Med venlig hilsen

Lars Gaardhøj
Regionsrådsformand, Region Hovedstaden

Line Ervolder
Udvalgsformand for miljø- og klimaudvalget, Region Hovedstaden